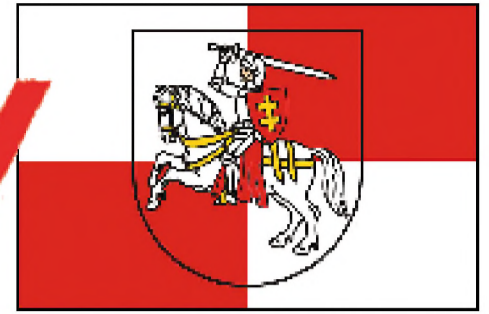

TYGODNIK WILEŃSZCZYŻNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- „Jan Paweł II – muzyczna opowieść o życiu i pontyfikacie” **str. 4**
- Litewskie Stolice Kultury w latach 2026, 2027, 2028 **str. 6**
- Nad brzegiem Wilii w Wilnie powstanie nowoczesna baza wioślarska **str. 7**

Rota

- Renata Juzokienė z tytułem Nauczyciel Roku w Wilnie **str. 1**

- To było wspaniałe widowisko **str. 24**

PRENUMERATA 2024

Do 19 października trwa prenumerata na listopad 2024 roku.

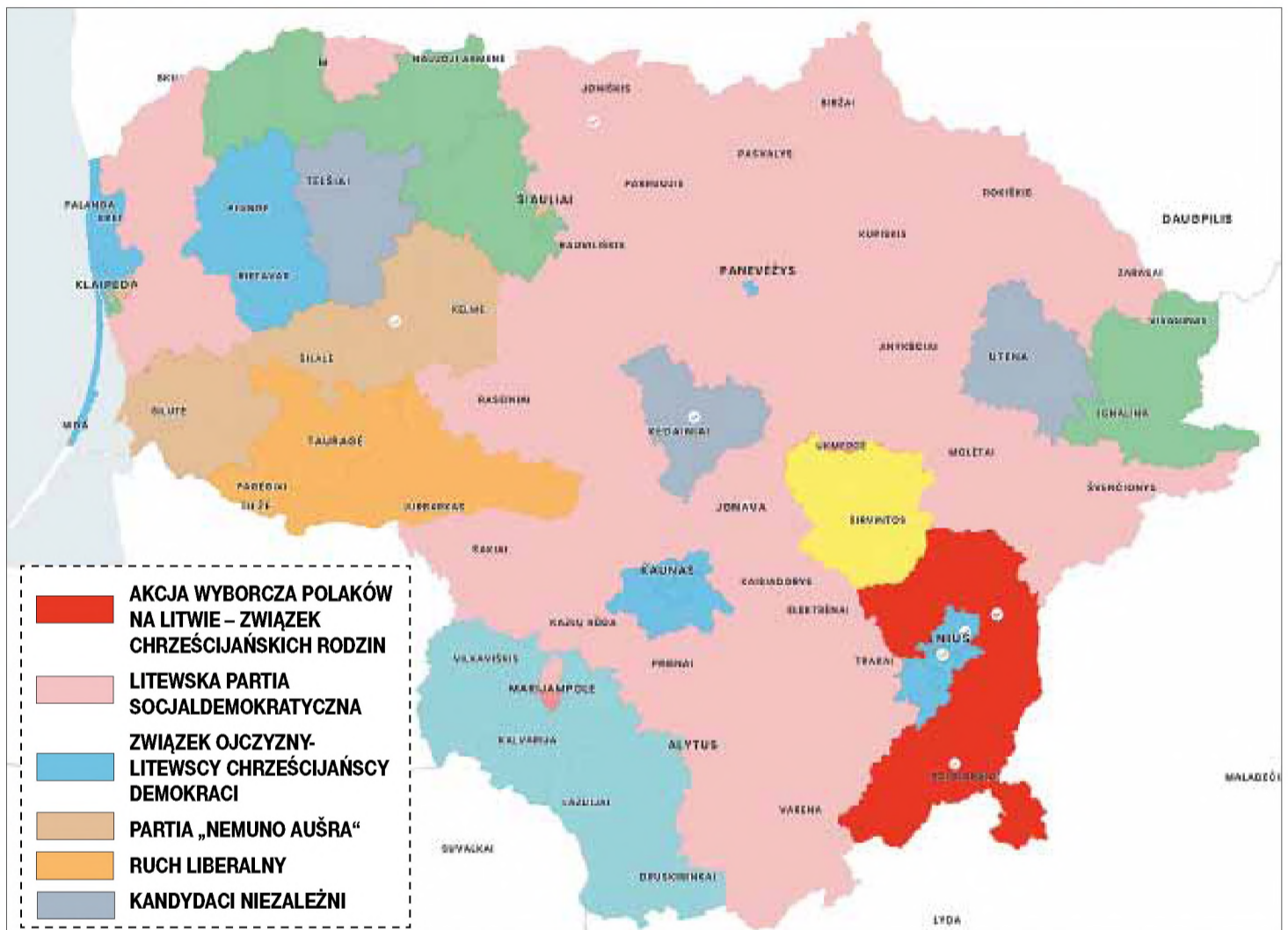
**Za 1,93 euro – miesięcznie
za 23,12 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,85 euro – miesięcznie
za 22,18 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

AWPL-ZChR zdecydowanie wygrała wybory do Sejmu na Wileńszczyźnie

Akcja Wyborcza Polaków na Litwie – Związek Chrześcijańskich Rodzin, jedyna polska partia parlamentarna na świecie poza Polską, pod przewodnictwem Waldemara Tomaszewskiego odniosła kolejny sukces na Wileńszczyźnie. Już po pierwszej rundzie wyborów zdobyła dwa mandaty, które obejmują Jarosław Narkiewicz i Rita Tamašunienė, a jeszcze trzech przedstawicieli partii będzie walczył w drugiej turze.

(Dokończenie na str. 3)

Z Wilna do Warszawy dojedziemy jeszcze szybciej

Polska Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad informuje, że autostrada „Via Baltica” po stronie polskiej na całej długości jest już przejezdna. Kierowców udających się do Warszawy z pewnością ucieszy wiadomość, że pod koniec września otwarto obwodnicę Łomży. Odcinek ten pozwoli nie tylko ominąć duże natężenie ruchu, ale także pozwoli uniknąć straty czasu podczas jazdy przez samą Łomżę.

(Dokończenie na str. 2)

FOT. PIXABAY

Pierwsze damy Polski i Litwy odwiedziły szkoły w rejonie wileńskim

Ambasadorowie Polski na Litwie

FOT. LUKASZ BŁASKIEWICZ

Pierwsze damy Polski i Litwy, Agata Kornhauser-Duda i Diana Nausėdienė, odwiedziły w ubiegłym tygodniu polskie szkoły w rejonie wileńskim – Gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze i Szkołę Podstawową im. Czesława Miłosza w Pakieniu, gdzie spotkały się z uczniami i nauczycielami.

(Dokończenie na str. 5)

SZANOWNI CZYTELNICY!

Już rozpoczęła się prenumerata na 2025 rok. Zachęcamy Państwa do zaprenumerowania poczytnej nie tylko na Wileńszczyźnie gazety, jaką właśnie jest „Tygodnik Wileńszczyzny”. Zakupcie prenumeratę dla siebie, dla kogoś z rodziny, dla przyjaciela i... dla znajomych. Nie są to wysokie koszty. Cena miesięcznej prenumeraty to 1,93 euro, rocznej – 23,12 euro (indeks 0233). Dla emerytów, osób niepełnosprawnych koszty miesięcznej prenumeraty wynoszą 1,85 euro, rocznej – 22,85 euro (indeks 0322). Każde wydane euro na prenumeratę jest niezwykle ważne dla nas. „Tygodnik Wileńszczyzny” można zaprenumerować na dowolnej poczcie w całym kraju.

Redakcja

Saperzy odkopali 3000 pocisków z czasów I wojny światowej

Nieopodal miasteczka Papiłé w rejonie okmiańskim saperzy odkopali około 3000 pocisków artyleryjskich i min móżdziejowych z czasów I wojny światowej.

„Pociski odkryto podczas planowanych poszukiwań materiałów wybuchowych – ewentualne podziemne składowania starej amunicji ustala się na podstawie danych historycznych, a także na podstawie dużej liczby wezwań w

określone miejsca i innych informacji” – czytamy w komunikacie Wojska Litewskiego.

Pociski odkopali żołnierze Batalionu Inżynieryjnego im. Pułkownika Juozasa Vitkusa.

Jest to prawdopodobnie największa znaleziona liczba pocisków w historii niepodległej Litwy.

Według inżynierów wojskowych, operację komplikuje wyjątkowo zły stan materiałów wybuchowych, który

wymaga szczególnej ostrożności.

Wojsko Litewskie przypomina, że jeśli znajdziecie pocisk lub podobny przedmiot, nie należy go dotykać, nie podejmować prób samodzielnego rozbrajania ładunku i nie pozwalać na to innym. Należy oznaczyć lokalizację znaleziska i zgłosić to policji lub zadzwonić na numer alarmowy 112 i oddalić się od miejsca znaleziska w bezpieczne miejsce.

Fot. Wojsko Litewskie

Z Wilii wyłowiono ciało: przypuszcza się, że może to być zaginiony 15-latek

W poniedziałek, 14 października, z rzeki Wilii w Wilnie wyłowiono ludzkie ciało - poinformował Departament Ochrony Przeciwpowodzi i Ratownictwa.

Zgłoszenie, że w rzece znajduje się ciało ludzkie płynące w kierunku ulicy A. Goštauto, wpłynęło o godzinie 9.28.

Według wstępnych informacji strażacy wydobyli ciało topielca spod barki, wynieśli je na brzeg i przekazali funkcjonariuszom policji.

Dwa tygodnie temu w Wilnie zgłoszono zaginięcie 15-letniego chłopca. Duże grupy funkcjonariuszy i ochotników aktywnie poszukiwały nieletniego zarówno w Wilii, jak i na lądzie. Nie jest

jeszcze jasne, czy ciało znalezione w poniedziałek w Wilii może należeć do zaginionego chłopca. Tożsamość denata ustalą specjaliści.

Na podst. ELTA

Z Wilna do Warszawy dojedziemy jeszcze szybciej

(Dokończenie ze str. 1)

Obecnie otwarta jest tylko jedna strona autostrady (o długości 13 kilometrów) tj. otwarto po jednym pasie w każdym kierunku. Zakłada się, że pozostałe dwa pasy obwodnicy zostaną ukończone i oddane do ruchu w maju 2025 roku.

Szacuje się, że nawet po częściowo-

wym otwarciu obwodnicy Łomży od granicy polsko-litewskiej do Warszawy będzie można dojechać w trzy godziny. Obecnie na otwartym odcinku prędkość jest ograniczona do 80 km/h w obu kierunkach, obowiązuje także zakaz wyprzedzania. Obwodnicą mogą poruszać się również pojazdy ciężkie.

„Via Lietuva” poinformowała, że prace przy budowie autostrady „Via Baltica” zakończą się do grudnia 2025 roku. Wtedy to prawie 40-kilometrowy odcinek z Mariampola do granicy z Polską stanie się jedną z najnowszych autostrad w kraju.

Na podst. vialietuva.lt

Minimum potrzebne do życia w Rydze to 1630 euro – w Wilnie potrzeba o wiele więcej

Placa wystarczająca na utrzymanie, czyli minimalny dochód potrzebny osobie lub rodzinie do zaspokojenia podstawowych potrzeb i utrzymania godnego poziomu życia na danym obszarze geograficznym, wyniesie w 2024 r. w Rydze 1630 euro przed opodatkowaniem i 1384 euro w pozostałych regionach Łotwy, wynika z badań firmy konsultingowej „Figure Baltic Advisory”.

W porównaniu z ubiegłym rokiem poziom płacy wystarczającej na utrzymanie w Rydze wzrósł, ale w regionach zmienił się minimalnie. W 2023 r. kwota ta wyniosła w Rydze 1501 euro, a w regionach 1397 euro.

Porównując sytuację w krajach sąsiednich, stwierdzono, że płaca wystarczająca na utrzymanie jest najwyższa w Wilnie – 2173 euro, a najniższa w Tallinie – 1621 euro.

W porównaniu z 2023 r. płaca wystarczająca na życie w Wilnie wzrosła bardziej – w ubiegłym roku wyniosła 1995 euro, podczas gdy w Tallinie wzrosła stosunkowo niewiele (z 1614 euro w 2023 r.).

Analizując płacę wystarczającą na utrzymanie w regionach trzech krajów bałtyckich widać, że jest ona najniższa w regionach Estonii – 1270 euro, a najwyższa w regionach litewskich (1899 euro). Należy zauważyć, że podatki w trzech krajach bałtyckich znacznie się od siebie różnią, a w badaniu porównano płace brutto.

Na podst. ELTA

Władze Wilna wynajęły prywatnego detektywa

Stoleczny samorząd we wrześniu tego roku za 15 tysięcy euro zakupił usługi prywatnego detektywa. Będzie on monitorował ewentualne naruszenia na jednej z ulic Starego Miasta i starał się ustalić, kto ich dopuścił się – informuje portal „Delfi”.

Jak poinformował wileński samorząd, obszarem działania detektywa będzie m.in. ulica Bernardinų, gdyż to właśnie tam zlokalizowana jest większość kawiarni i barów oraz jest największy przepływ ludzi.

Jak podają media, zgodnie z umową zawartą pomiędzy samorządem, a detektywem usługi będą świadczone do końca tego roku – tj. do 23 grudnia.

Na podst. ELTA

Akcja promocyjna na marynowane ogórki – pod lupą Głównej Komisji Wyborczej

Prowadzona w sklepach sieci handlowej „Maxima” akcja promocyjna na marynowane ogórki firmy „Kėdainių konservai” znalazła się pod lupą Głównej Komisji Wyborczej (VRK).

Na posiedzeniu VRK poruszono temat jednej z akcji promocyjnych w sklepach „Maxima”. Jak podkreślono, oferta ogórków marynowanych „Geras vaizdelis” w cenie 1 eurocent cudownie zbiegła się z głosowaniem przedterminowym w wyborach do Sejmu.

Przewodnicząca VRK Lina Petronienė poinformowała, że w sprawie tej akcji promocyjnej komisja otrzymała wiele skarg.

Członkowie VRK postanowili zbadać, czy jest powiązanie między kampanią wyborczą a tą akcją promocyjną. „Za” głosowało 11 członków, a 2 wstrzymało się od głosu.

Wraz z rozpoczęciem się przedterminowego głosowania w wyborach do Sejmu w sklepach „Maxima” prowadzona była akcja promocyjna, która polegała na tym, że przy zakupie towarów na określoną sumę można było nabyć za 1 eurocent ogórki „Geras vaizdelis” Kiejdańskiej Fabryki Konserw. Fraza „geras vaizdelis” kojarzy się z osobą Viktora Uspaskicha, przewodniczącego Partii Pracy i lidera Koalicji Pokoju. Fabryka konserw w Kiejdanach należy do Grupy Vikonda, której udziałowcem był niegdyś sam Uspaskich. Obecnie głównym udziałowcem grupy jest Jolanta Blażytė, była żona polityka, kandydującego do Sejmu.

Na podst. ELTA

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvėnos 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-311-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

AWPL-ZChR zdecydowanie wygrała wybory do Sejmu na Wileńszczyźnie

(Dokończenie ze str. 1)

Zgodnie z ordynacją wyborczą 141-osobowy Sejm Litwy jest wybierany w dwojaki sposób: 71 posłów obywatele wybierają w okręgach jednomandatowych, natomiast 70 – w wielomandatowym.

Odnosnie listy krajowej, na Litwie obowiązuje wysoki 5 – procentowy próg wyborczy dla mniejszości narodowych. Dla przykładu w Polsce takiego progu nie ma, a poparcie rządu 0,3 procent daje dwa mandaty w Sejmie dla mniejszości niemieckiej.

W tych wyborach osiągnięty przez AWPL – ZChR wynik aż 4

procent w skali kraju i wysokie siódme miejsce na siedemnaście partii uczestniczących w wyborach, niestety dało zero mandatów z listy krajowej, chociaż zgodnie ze standardami europejskimi polskiej partii przysługiwałyby co najmniej kolejne cztery mandaty.

Nie zważając na dyskryminacyjne prawo wyborcze na Litwie, dzisiejsze wybory pokazały, że AWPL – ZChR uzyskała bardzo wysokie poparcie. AWPL – ZChR wygrała zdecydowanie w ponad stu dzielnicach wyborczych spośród 1900 dzielnic wyborczych na Litwie, w tym w absolutnej większości dziel-

nic rejonu wileńskiego i sołecznickiego oraz w poszczególnych dzielnicach miasta Wilna i rejonu trockiego, szyrwinkiego, święciańskiego i jezioroskiego.

Przewodniczący AWPL – ZChR Waldemar Tomaszewski przez wielu komentatorów politycznych był określany jako lider polityki prorodzinnej i najbardziej merytoryczny lider listy krajowej Litwy.

W mijające kadencji AWPL – ZChR miała dwóch posłów w parlamencie litewskim. Polska partia na Litwie stoi przed ogromną szansą, żeby w nadchodzącej kadencji mieć ich aż pięciu.

Wybory do Sejmu. 3 tysiące obserwatorów i około 16 tysięcy członków komisji wyborczych

W niedzielnych wyborach do Sejmu RL pracowało około 16 tysięcy członków komisji wyborczych, a nad przejrzystością procesu wyborczego czuwało ponad 3,1 tysiąca obserwatorów – ogłosiła Główna Komisja Wyborcza (VRK).

Według danych VRK jeszcze przed rozpoczęciem przedterminowego głosowania zarejestrowanych było już 3164 obserwatorów.

Wybory do litewskiego parlamentu obserwowało także kilkunastu międzynarodowych obserwatorów z Łotwy, Estonii, Szwecji, Danii, Chorwacji, Norwegii, Korei Południowej i Ukrainy, a także przedstawiciele biura Międzynarodowego Funduszu na rzecz Systemów Wyborczych (IFES) na Ukrainie.

Na podst. ELTA

Policjanci będą sprawdzać, czy piesi i rowerzyści używają odblasków

W regionie wileńskim policjanci będą sprawdzać, czy uczestnicy ruchu drogowego używają po zmroku elementów odblaskowych.

W dniach 15-16 października funkcjonariusze Głównego Komisariatu Policji Okręgu Wileńskiego przeprowadzą działania prewencyjne pod nazwą „Bądź widoczny!”.

Poza miastem, na terenach wiejskich, na nieoświetlonych odcinkach dróg krajowych i rejonowych, a także na nieoświetlonych odcinkach dróg w miastach, osiedlach, ogrodach działkowych policjanci będą sprawdzać, czy piesi, rowerzyści i kierujący pojazdami mikromobilności elektrycznej dbają o swoje bezpieczeństwo po zmroku, nosząc elementy odblaskowe.

Policjanci apelują do mieszkańców o zakup odblasków i prawidłowe noszenie ich po zmroku. Zwracają się też do rowerzystów i kierowców elektrycznych pojazdów mikromobilności o to, aby zadbać o odblaski i oświetlenie pojazdów oraz noszenie jaskrawych kamizelek z elementami odblaskowymi.

Fot. Marlena Paszkowska

Pierwsze litewskie drony bojowe dotarły do magazynów wojskowych

Do magazynów wojskowych dotarły pierwsze litewskie drony bojowe, które są przeznaczone dla armii litewskiej i sił zbrojnych Ukrainy – poinformowało Ministerstwo Obrony i Sił Zbrojnych.

Agencja Zasobów Obronnych za 8 mln euro kupiła drony bojowe, wyprodukowane przez pięć litewskich producentów dronów („Dangolakis”, „RSI Europe”, „Ltmiltech”, „Granta Autonomy” i „Unmanned Defense Systems”). Drony zostały kupione ze wszystkimi dodatkami, sprzętem startowym i kontrolnym oraz przeszkoleniem.

Jak podaje resort obrony, drony te są zaprojektowane tak, aby uderzyć w cel i eksplodować. Jakis czas temu Ministerstwo Obrony i Sił Zbrojnych, chcąc wesprzeć Ukrainę i zwiększyć możliwości bojowe armii litewskiej, zwróciło się do litewskich producentów dronów z prośbą o produkcję takich dronów bojowych. We współpracy z Ministerstwem Obrony Ukrainy na terytorium tego kraju przeprowadzono testy litewskich dronów bojowych. Po tych testach podpisano umowy z pięcioma litewskimi firmami.

Wyprodukowane na Litwie drony są w pełni skompletowane, więc operator drona musi jedynie podłączyć amunicję. Każdy z pięciu producentów dronów opracował własne, unikalne rozwiązania ograniczające skutki broni elektronicznej.

Do armii litewskiej trafi ponad 2,3 tys. dronów bojowych, wartych 3 mln euro. Sił zbrojne Ukrainy otrzymają prawie 5 tys. dronów, wartych 5 mln euro.

Wszystkie drony zostaną dostarczone zarówno armii ukraińskiej, jak i litewskiej do końca tego roku.

Na podst. kam.lt

Nazwa Partii	proc. od głosów ważnych
Lista nr 1 – Związek Narodu i Sprawiedliwości	1,4
Lista nr 2 – Narodowe Zjednoczenie	2,9
Lista nr 3 – Litewska Partia Socjaldemokratyczna	19,7
Lista nr 4 – Litewska Partia Zielonych	1,7
Lista nr 5 – Partia Ludowa	2,7
Lista nr 6 – Partia Regionów	1,9
Lista nr 8 – Związek Chłopów i Zielonych	7,2
Lista nr 9 – Koalicja Partii Źmudzinów, Chrześcijańskiej Partii Demokratycznej oraz Partii Pracy	2,2
Lista nr 10 – Partia Wolność i Sprawiedliwość	0,8
Lista nr 11 – Związek Demokratyczny „Vardan Lietuvus”	9,4
Lista nr 12 – Partia „Nemuno Aušra”	15,3
Lista nr 13 – Związek Ojczyzny-Litewscy Chrześcijańscy Demokraci	18,3
Lista nr 14 – Ruch Liberalny	7,9
Lista nr 16 – Partia Wolności	4,6
Lista nr 17 – Akcja Wyborcza Polaków na Litwie – Związek Chrześcijańskich Rodzin	4

Ministerstwo za 4,3 mln euro kupi generatory dla szpitali

Ministerstwo Obrony Kraju (KAM) za prawie 4,3 mln kupi generatory prądu o różnej mocy dla krajowych szpitali.

Za kolejne 300 tysięcy euro planowane jest wyposażenie pracowników medycznych w maski gazowe i odzież ochronną, aby zabezpieczyć się na wypadek zdarzenia chemicznego, biologicznego, radiologicznego lub nuklearnego.

Wzmacniając gotowość do mobilizacji i wojny organizowane są także szkolenia dla pracowników służby zdrowia. Do 2026 roku planuje się przeszkolić 6 tysięcy pracowników medycznych, a także włączyć do programów studiów medycznych kompetencji kluczowych dla szybkiego i skoordynowanego świadczenia usług opieki zdrowotnej podczas mobilizacji lub wojny.

Na podst. ELTA

Świadczenie dla osób samotnych otrzymuje na Litwie 230 tysięcy osób

W tym roku zasilek dla osoby samotnej otrzymuje na Litwie 230 tysięcy osób.

Jak podało Ministerstwo Ubezpieczeń Społecznych i Pracy, świadczenie to przysługuje wszystkim samotnym osobom

mieszkającym na Litwie, które osiągnęły wiek emerytalny, oraz samotnym dorosłym niepełnosprawnym. Wysokość świadczenia wynosi 38,23 euro.

Zdaniem ministerstwa wysokość świadczenia jest powiązana

z podstawową kwotą renty wdowiej z ZUS. Świadczenia rosną wraz ze wzrostem krajowej płacy.

W tym roku na wypłatę zasiłku dla osoby samotnej przeznaczono 110 mln euro.

Na podst. ELTA

NOWINY znad Solczechy

„Jan Paweł II – muzyczna opowieść o życiu i pontyfikacie”.

Wspólne koncerty artystów z Polski i Litwy

Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Parafia pw. Ducha św. w Wilnie, Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solczechnickiego oraz Stowarzyszenie WEST serdecznie zaprasza mieszkańców Wileńszczyzny, a w szczególności Wilna i Solczechnik, do uczestnictwa w dwóch wyjątkowych wydarzeniach.

„Jan Paweł II – muzyczna opowieść o życiu i pontyfikacie” – dwa koncerty w wykonaniu zespołu wokalnno-aktorskiego „Sonanto” z Warszawy, wspieranego przez chór łączony zespołów pieśni i tańca „Ojcowizna” z Wilna oraz „Solczanie” z Solczechnik, odbędą się już niebawem na Wileńszczyźnie. Pierwszy będzie miał miejsce w kościele Ducha św. w Wilnie (19.10.2024, godz. 18:00), drugi natomiast w Centrum Kultury w Solczechnikach (20.10.2024, godz. 16:00). Wstęp wolny.

Patronat medialny nad projektem sprawują – TVP Wilno, Radio znad Wilii, Radio Wilno, Kurier Wileński, portale ZW.lt oraz L24.lt. Honorowy patronat nad koncertem w Solczechnikach objął Zdzisław Palewicz, mer Samorządu Rejonu Solczechnickiego. Partnerem wydarzenia jest Dom Kultury Polskiej w Wilnie.

Program koncertów to pełna refleksji i wspomnień multimedialna opowieść, w której obok tradycyjnych pieśni religijnych i oazowych pojawi się poezja śpiewana, a także inne piosenki nawiązujące do życia i pontyfikatu Jana Pawła II. W trakcie koncertów będzie można również usłyszeć utwory, do których teksty napisał sam Karol Wojtyła. Warto dodać, że wileńska lokalizacja wydarzenia – kościół Ducha św. – to szczególne miejsce dla pamięci o papieżu Janie Pawle II, który odwiedził tę świątynię w trakcie swojej jedynej pielgrzymki na Litwę we wrześniu 1993 roku. Także to wydarzenie zostanie przywołane przez artystów i narratora w trakcie koncertów.

Pomysł organizacji wspólnego przedsięwzięcia artystycznego, łączącego wokół pamięci o papieżu Janie Pawle II Polaków z Polski, jak i Litwy, powstał 5 lat temu. Niestety, pandemia pokrzyżowała na kolejne lata plany współorganizatorów, a do koncepcji udało się powrócić właśnie w tym roku, dzięki wsparciu pozyskanemu od Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w ramach konkursu „Polonia i Polacy zagranicą – wydarzenia i inicjatywy polonijne”, a także Centrum Kultury Samorządu Rejonu Solczechnickiego i Stowarzyszenia WEST.

JAN PAWEŁ II

MUZYCZNA OPOWIEŚĆ O ŻYCIU I PONTYFIKACIE

KONCERTY ZAPREZENTUJĄ ARTYŚCI Z POLSKI I LITWY:

ZESPÓŁ WOKALNO-AKTORSKI „SONANTO” Z INSTRUMENTALISTAMI

CHÓR ŁĄCZONY

ZESPOŁÓW PIEŚNI I TAŃCA „OJCOWIZNA” ORAZ „SOLCZANIE”

19.10.2024 18:00 KOŚCIÓŁ ŚW. DUCHA W WILNIE (PRZY UL. DUBINIŃSKA 8)

20.10.2024 16:00 CENTRUM KULTURY SAMORZĄDU REJONU SOLCZECHNICKIEGO W SOLCZECHNIKACH (PRZY UL. WIENIAŃSKA 4B)

WSTĘP WOLNY

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Wybory do Sejmu RL: jak głosował rejon solczechnicki

13 października w pierwszej turze wyborów do Sejmu RL w Solczechnicko-Wileńskim Okręgu Wyborczym Nr 56 głosowało 53,16 proc. wyborców, czyli 18 018 osób uprawnionych do głosowania. Ogólna lista wyborców w tym okręgu stanowi 33 893 osób.

W dn. 8-10 października w Solczechnikach i Ejszyszkach wyborcy mogli głosować przedterminowo, z kolei 9 i 10 października – członkowie komisji odwiedzili wyborców, przebywających w zakładach leczniczo-opiekuńczych, a w dniach 11-12 października odbyło się głosowanie w domu. Głównym dniem wyborów była jednak niedziela, 13 października.

W jednomandatowym Solczechnicko-Wileńskim Okręgu Wyborczym Nr 56 kandydowało 7 polityków.

Największym zaufaniem wyborcy obdarzyli Jarosława Narkiewicza, kandydata Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Rodzin Chrześcijańskich, swoje głosy powierzyło mu 8424 wyborców. Uzyskując 46,75 głosów wyborców kandydat AWPL-ZChR już w pierwszej turze wyborów zdobył mandat do Sejmu Republiki Litewskiej.

Natomiast najmniej głosów (2,16 proc.) zdobył kandydat Unii Narodu i Sprawiedliwości Władysław Budko. Kandydat Tomasz Ogint zgłoszony

przez partię polityczną „Nemuno Aušra” zebrał 607 głosów, czyli 3,37 proc. wyborców. Ewelina Dobrowolska, przedstawicielka Partii Wolności, zdobyła za ledwie 818 głosów (4,54 proc.). Przedstawicielka Litewskiej Par-

tii Socjaldemokratycznej Alicija Ščerbaitė – 1976 głosów (10,97 proc.). Kandydująca niezależnie Beata Pietkiewicz zebrała 2227 głosów (12,36 proc.). Delegat Litewskiej Partii Ludowej (Lietuvos liaudies partija) Eduardas Vaitkus zdobył 2860 głosów, czyli 15,87 proc.

W okręgu wielomandatowym wyborcy najaktywniej głosowali na listę Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin. Swoje głosy na polską partię oddało 11 220 wyborców, czyli 62,27 proc. wyborców. Na drugim miejscu pod

względem popularności z 1552 głosami i 8,61 proc. uplasowała się Litewska Partia Socjaldemokratyczna. Tuż za nią – Litewska Partia Ludowa, której swoje głosy powierzyło 1453 wyborców, czyli 8,06 proc. Partia polityczna „Nemuno Aušra” uzyskała 1013 głosów, czyli 5,62 proc., Związek Ojczyzny – Litewscy Chrześcijańscy Demokracy – 369 głosów (2,05 proc.), Unia Demokratyczna „Vardan Lietuvos” – 331 głosów (1,84 proc.), Koalicja Pokoju – 288 głosów (1,60 proc.), Partia Wolności – 262 głosy (1,45 proc.), Litewski Związek Chłopów i Zielonych – 235 głosów (1,30 proc.), pozostałe partie w Okręgu Solczechnicko-Wileńskim zebrało mniej niż 1 proc. głosów wyborców.

Najaktywniejszymi wyborcami w rejonie solczechnickim byli wyborcy z Białej Waki, gdzie do urn przybyło 77,04 proc. osób uprawnionych do głosowania. 76,37 proc. wyborców zagłosowało w Kamionce, 68,45 proc. – Tawsiunach, 67,09 proc. – w Dojlidach, 65,22 proc. – w Janczunach, 64,02 proc. – w Podborzu, 61,97 proc. – w Rudnikach, 61,45 proc. – w Gierwiszkach.

Na terenie okręgu działało 45 lokali wyborczych, znajdujących się na terenie rejonów solczechnickiego i wileńskiego. Pracowało 283 członków komisji. Przewodniczącą Okręgowej Komisji Wyborczej była Justyna Dowgiało.

Msza św. i biegi sztafetowe w hołdzie św. Janowi Pawłowi II

Uwielbiał aktywność fizyczną

W środę, 8 października, w Ejszyszkach odbyły się VIII Biegi Sztafetowe w hołdzie św. Janowi Pawłowi II. 16 października przypada Dzień św. Jana Pawła II, upamiętniający wybór na papieża kardynała Karola Wojtyły. Wiadomo, że św. Jan Paweł II lubił sport, a więc zawody sportowe na cześć Jego pamięci były jak najbardziej na miejscu.

Już jako mały Karol przejawiał duże zainteresowanie aktywnością fizyczną. Na wadowickich łąkach i podwórkach biegał z rówieśnikami za piłką. Często stawał na bramce. Od najmłodszych lat kibicował Cracovii, która przed II wojną światową była jednym z najsilniejszych klubów w kraju, trzykrotnie zdobywając mistrzostwo Polski. Podczas nauki w wadowickim gimnazjum Karol grywał w piłkę nożną, piłkę ręczną i hokeja. Ponadto uwielbiał narty, łyżwy oraz pływanie...

Miłość do sportu u przyszłego papieża nie pojawiła się nagle. Karol Wojtyła z młodymi ludźmi jeździł na splayach kajakowe, narty, wędrował po górach, wyruszał na wycieczki rowerowe. Droga kard. Karola Wojtyły do Rzymu zaczęła się zresztą na kajaku na Łynie. Przyszły papież musiał przerwać splay, nagle został wezwany do

Warszawy, gdzie został mianowany biskupem pomocniczym w Krakowie. Wojtyła wrócił wtedy nad Łynę, aby zakończyć splay – już jako biskup.

Przed zawodami uczestnicy biegów wzięli udział we Mszy św. w kościele Wniebowstąpienia Pańskiego w Ejszyszkach. Po Mszy św. odbył się start biegu. Biegacze ruszyli spod kościoła, a finiszowali na boisku Gimnazjum w Ejszyszkach. Bieg był podzielony na 6 etapów, a sztafeta składała się z sześciu zawodników – trzech chłopców i trzech dziewcząt. Rywalizacje odbywały się w dwóch grupach wiekowych: grupa I – 2010 r. ur. i młodszy; grupa II – bez ograniczeń wiekowych.

Jako pierwsi startowali zawodnicy grupy I. Na starcie stanęło 11 drużyn szkolnych. Na mecie pierwsi byli uczniowie Gimnazjum w Ejszyszkach, na drugim miejscu uplasowali się uczniowie Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solczechnikach, a trzecie miejsce zajęła sztafeta z Gimnazjum im. Tysiąclecia Litwy w Jaszunach.

W grupie II rywalizowało 5 drużyn. Na pierwszym schodku na podium stanęli uczniowie z Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solczechnikach, drugie miej-

sce zajęli uczniowie z Gimnazjum w Ejszyszkach, trzecie – przedstawiciele Gimnazjum im. Michała Balińskiego w Jaszunach.

Gratulacje zwycięzcom złożył starosta gminy Ejszyski Mirosław Bogdziun, zastępca kierownika Wydziału Oświaty i Sportu Administracji Samorządu Rejonu Solczechnickiego Walerij Koczan, dyrektor Szkoły Sportowej im. Antoniego Ratkiewicza w Ejszyszkach Romas Urvikis.

Zwycięzcy otrzymali puchary i medale. W biegach uczestniczyli też uczniowie Gimnazjum im. Stanisława Rapolionisa w Ejszyszkach, Gimnazjum im. Anny Krepesztul w Butrymańcach, Gimnazjum „Ryto” w Dziewieniszkach, Gimnazjum im. Ludwika Narbuta w Koleśnikach, Gimnazjum „Santarvė” w Solczechnikach, Gimnazjum im. Pawła Ksawerego Brzostowskiego w Turgielach oraz szkół podstawowych w Jaszunach i im. Mykołosa Rudisa w Koleśnikach.

Wraz z VIII Biegami Sztafetowymi w Ejszyszkach rozpoczęły się Igrzyska Szkolne Rejonu Solczechnickiego. W tym roku uczniowie rywalizować będą w 10 dyscyplinach sportowych, w których aż 20 drużyn będzie reprezentować szkoły.

Na podst. salcininkai.lt

Ambasadorowie Polski na Litwie

(Dokończenie ze str. 1)

Wizytę uświetnił występ artystyczny przygotowany przez młodzież, która 12 września 2024 roku odwiedziła Pałac Prezydencki w Warszawie, w ramach projektu „Język polski? Jak najbardziej! Spotkania edukacyjne w Polsce dla polskich uczniów z Polski i Litwy”.

Agata Kornhauser-Duda, zwracając się do zgromadzonych uczniów oraz nauczycieli podziękowała za pielęgnowanie nauki języka polskiego, oraz wiedzy o polskiej kulturze i obyczajach. Jednocześnie obecnym na spotkaniu nauczycielom złożyła życzenia, z okazji zbliżającego się na Litwie Dnia Nauczyciela.

– Życzę Państwu, żeby ta praca przynosiła Państwu zawsze dużo satysfakcji. Dziękuję za to, że motywują Państwo uczniów do tego, by poszerzali

swoje horyzonty – podkreśliła. Wam drodzy uczniowie, życzę, abyście byli jak najlepszymi ambasadorami Polski na Litwie. To wy jesteście pokoleniem, które jest wolne od uprzedzeń i to wy jesteście nadzieją, na budowanie jak najlepszych relacji pomiędzy naszymi krajami – dodała. Szkolną młodzież Pierwsza Dama zaprosiła także do studiowania w Polsce i korzystania z bogatej oferty polskich uczelni.

Jako symbol uznania dla pracy szkolnej społeczności, z okazji 105-lecia istnienia placówki oraz z okazji 100-lecia przybycia siostr urszulanek do Czarnego Boru, na ręce dyrektor szkoły Małżonka Prezydenta przekazała flagę Rzeczypospolitej Polskiej. – W imieniu Prezydenta RP oraz własnym dziękuję za wszystko, co robią Państwo dla edukacji polskiej na Litwie – podkreśliła.

– Bardzo się cieszę, że obie szkoły przykładają dużą wagę do edukacji obywatelskiej. Obie placówki, kształcące w języku polskim, kontynuują historyczne tradycje współpracy Litwy i Polski, kiedy to nasze kraje, wspierając się i uzupełniając, stworzyły przykład dla całej Europy, udowadniając, że jedność i spójność to właściwa droga do rozwoju państw – powiedziała Diana Nausėdienė, Pierwsza Dama Litwy.

Podkreśliła, że polskie szkoły na Litwie mają swoich braci – szkoły litewskie w Polsce.

– Zarówno przywódcy obu państw, jak i my, pierwsze damy, apelujemy do pielęgnowania swojej kultury, uczenia się od siebie nawzajem i włączania się w rozwój państwa. Dążymy do zachowania różnorodności kultur na nadchodzące stulecia. Do tego zobowiązali się nasi przed-

stawili, którzy tworzyli państwo litewskie i polskie – stwierdziła Nausėdienė.

Pierwsza Dama Litwy wyraziła zadowolenie, że uczniowie Szkoły Podstawowej im. Czesława Miłosza w Pakieniu aktywnie uczestniczą w zajęciach związanych z aktywnością fizyczną i

zdrowym stylem życia, które objęła swoim patronatem. Ze społeczności Gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej w Czarnym Borze Diana Nausėdienė miała okazję spotkać się już wcześniej, kiedy przedstawiciele tej szkoły odwiedzili Pałac Prezydencki.

Opr. L24.lt i „T.W.”

Rocznica śmierci patronki Gimnazjum w Butrymańcach

12 października br. minęło 17 lat od śmierci Patronki naszego gimnazjum Anny Krepsztul – malarki ludowej, Honorowego Obywatela Rejonu Solecznickiego, ambasadorki Ziemi Wileńskiej.

Anna Krepsztul była człowiekiem niezwykłym – nie tylko dzięki talentowi malarskiemu, ale także dzięki swojej wiedzy, wrażliwości na otaczający nas świat, a przede wszystkim miłości Boga i człowieka. W opinii wielu ludzi, którzy ją znali, była pełna osobistego uroku, skromności, dobroci i optymizmu.

Jej talent był nieograniczony. Była autorką około 3500 prac. Możemy zobaczyć cudow-

ną przyrodę, piękne portrety, ale przede wszystkim możemy dostrzec Boga. Bóg nie dał dla Niej

zdrowia, ale obdarzył Ją niesamowitym talentem, poprzez który do dzisiaj pomaga innym.

Anna Krepsztul naprawdę żyje. Żyje w swych obrazach, ale przede wszystkim w naszych sercach. Ona na zawsze pozostanie w pamięci każdego z nas. Jest Aniołem Stróżem naszego gimnazjum. Choć nie możemy z Nią się przywitać, zająrzeć w Jej dobre oczy, poobcować, posłuchać Jej ciekawych opowiadań, jednak stale odczuwamy Jej obecność.

W sobotę, tzn. 12 października, z okazji 17. rocznicy śmierci Anny Krepsztul odbyła się Msza św. w kościele parafialnym pw. Michała Archanioła w Butrymańcach, kompozycja poetycko-muzyczna pt. „Obrazy, poezja i pamięć” oraz spotkanie z Aliną Mołoczko, ku-

stoską Muzeum Anny Krepsztul w Taboryszkach. Spotkanie wypełnione było wzruszającymi opowieściami o życiu Patronki, mogącymi stać się źródłem zadumy dla uczestników uroczystości.

Po spotkaniu wszyscy uczniowie wzięli udział w plenerze plastycznym „Jesienne kwiaty”. Wyniosły słoneczniki, delikatne astry, bujne chryzantemy, romantyczne wrzosy, wytrzymałe goździki, które tak lubiła Patronka naszego gimnazjum, stały się tematyką prac twórczych.

Uczniowie klasy 7 oraz wychowawczynie Edyta Jasielonis Gimnazjum im. Anny Krepsztul w Butrymańcach

Wesoła zabawa seniorów w Grygajciach

Z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, który jest obchodzony 1 października, w Centrum Kultury w Grygajciach – filii Centrum Kultury w Rudominie – odbyło się spotkanie z seniorami. Tańce, muzyka, pyszne słodczyki i nieschodzący z twarzy uśmiech wszystkich gości – oto co czekało tego dnia seniorów.

Seniorzy mieli okazję oglądać wspaniały koncert. Przed publicznością wystąpił zespół wokalny „Wiosna”, działający przy filii Centrum Kultury w Rudominie w Grygajciach, pod kierownictwem Evaldas Vasiliauska. Zespół zaśpiewał piękne piosenki ze swego bogatego repertuaru i wprowadził wszystkich seniorów w świąteczny nastrój, zachęcił ich do zabawy.

Po koncercie odbyło się spotkanie integracyjne. Seniorzy przy kawie, herbacie oraz przeróżnych pysznych smakołykach

mile ze sobą rozmawiali, wspominali dawne młode czasy oraz cieszyli się z tego, że mogą spo-

tykać się i wspólnie się bawić. Na spotkanie z seniorami do Grygajć przybył doradca mera

rejonu wileńskiego Edward Kiejzik. W imieniu własnym oraz w imieniu mera pozdro-

wił wszystkich seniorów z ich świętem oraz przekazał na ich ręce tort oraz cukierki, którymi seniorzy chętnie się częstowali.

Szczere, z samego serca płynące, życzenia seniorom złożyła również administrator filii Centrum Kultury w Rudominie w Grygajciach Halina Starykiewicz.

Na seniorów czekała dyskoteka. Do tańca przygrywał gościom Evaldas Vasiliauskas. Wszyscy seniorzy dali ponieść się muzyce i dobrej zabawie, która tego wieczoru była przecież najważniejsza. Na sali panowała wesoła atmosfera. Wszystkim dopisywał dobry humor.

Zabawa w Grygajciach dała seniorom możliwość wspólnego spędzenia czasu i podtrzymywania więzi ze znajomymi poza domem. Każda radosna impreza jest czymś inspirującym i motywującym.

Tekst i zdjęcia: **Centrum Kultury w Rudominie**

Litewskie Stolice Kultury w latach 2026, 2027, 2028

Ministerstwo Kultury poinformowało, że Litewską Stolicą Kultury w 2026 roku będą Kiejdany, w 2027 roku – Poswole, a w 2028 roku – Jeziorosy.

Taka kolejność została zatwierdzona przez ministerstwo kultury. Zgłoszenia nadesłane na konkurs zostały rozpatrzone i propozycje przedłożone ministrowi Simonasowi Kairysowi przez komisję ekspercką, dla której przedstawiciele miast ubiegających się o tytuł Litewskiej Stolicy Kultury przedstawili swoje programy po przybyciu do Ministerstwa Kultury.

„Przede wszystkim godna pochwały jest determinacja i gotowość zespołów z siedmiu samorządów kraju, które wzięły udział w konkursie: wspólny wysiłek środowiska kulturalnego, widoczna jest wielospółczyzna – współpraca z organizacjami pozarządowymi, zapraszani są lokalni twórcy, widzimy odwagę w identyfikowaniu wyzwań i zrozumienie, jak twórczo je rozwiązać” – w swym oświadczeniu zaznacza ministerstwo kultury.

Przedstawiciele resortu kultury podkreślają, że bardzo ważne i konsekwentne jest również zwracanie uwagi przez władze lokalne na kulturę i sztukę, miejscowych twórców i społeczność kulturalną. Cieszy go to, że w przyszłych Litewskich Stolicach Kultury harmonijnie rozwijane są różne for-

Fotokolaż od lewej: Kiejdany (fot. Irmantas Gelūnas), Poswole (fot. Aldas Vaitaitis) i Jeziorosy (fot. Irmantas Gelūnas)

my kultury i sztuki, odkrywane i ożywiane są dawne tradycje, pielęgnowane są znaki pamięci historycznej.

Ministerstwo kultury ma nadzieję, że projekty będą z sukcesem rozwijane, umożliwią kreatywność lokalnych społeczności, będą promować turystykę kulturową, angażować osoby w różnym wieku, o różnych zainteresowaniach czy grupach społecznych, a także stworzyć długofalowe partnerstwa.

W 2026 roku Kiejdany, jako Litewska Stolica Kultury, w ramach projektu „Kroniki Kiejdan w znakach kultury” zaproszą odwiedzających do historycznego miasta Radziwiłłów na Litwie Środkowej, gdzie od czasów starożytnych współistniały różne narody i gdzie wymieniano się rzemiosłem, nauką i kulturą. W 2026 roku zostanie otwarty po przebudowie budynek Centrum Kultury w Kiejdanach, a w miejscowym

kościółce ewangelicko-reformowanym powstanie nowa sala muzyki organowej. Kiejdańscy będą tworzyć otwarte miasto z twórczo aktywną i wzmocnioną społecznością, a także połączenie między przeszłością, teraźniejszością i przyszłością.

Poswole, które w 2027 roku będą Litewską Stolicą Kultury, prezentują projekt „Wymiary kulturowe”, mają na celu zaprezentowanie miasta i rejonu jako

jednego z centrów kulturalnych północnej Litwy, z jego charakterystyczną przyrodą, tradycjami, językiem i zwyczajami, a także pokazanie miasta jako spójnego, zjednoczonego, aktywnego, przyjaznego i otwartego na innowacje i nowe partnerstwa kulturalne. Podkreślone są charakterystyczne cechy miasta: położenie, atrakcje przyrodnicze, ludzie, tradycje i dialekt.

Pierwsza Litewska Stolica Kultury, Jeziorosy, odzyskuje ten tytuł po dwóch dekadach. Poprzez projekt „Fale kultury: 20 lat w wirze przypliwów i odpływów” miasto chce zainspirować lokalne społeczności, twórców i osoby zawodowo związane z kulturą nie tylko w regionie ucieńskim, ale także na całej Litwie, zmobilizować społeczność litewskich stolic kultury do kreatywności. Program Jeziorosów, które dąży do tego, aby stać się kulturalnym kurortem Litwy, składa się z ośmiu kierunków tematycznych: Fala klasyki, Fala galerii, Fala twórczości, Fala sztuki, Fala talentów, Fala kina, Fala festiwali i Fala targów.

Ministerstwo Kultury przeznaczy ok 150 tys. euro samorządowi na przygotowanie i realizację wyżej wymienionych programów.

W tym roku Litewską Stolicą Kultury są Koszedary, w przyszłym roku tytuł ten przejmą Druškieniki.

Poprawa jakości i dostępności do usług medycznych w rejonie wileńskim

Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego wyraziła zgodę na realizację projektu „Wdrożenie modelu działalności Centrum Zdrowia Rejonu Wileńskiego”, którego celem jest poprawa jakości i dostępności usług opieki zdrowotnej dla pacjentów rejonu wileńskiego, ze szczególnym uwzględnieniem osób cierpiących na przewlekłe choroby niezakaźne.

„Samorząd stale poszukuje rozwiązań, które poprawiłyby jakość opieki zdrowotnej nad pacjentami na terenie rejonu wileńskiego oraz zwiększyły efektywność pracy specjalistów w tej dziedzinie. Jesteśmy przekonani, że ten projekt nie tylko przyczyni się do nowoczesnych i funkcjonalnych rozwiązań, lepszej pracy Centrum Zdrowia, ale także pozwoli lepiej zaspokoić potrzeby pacjentów” – mówią przedstawiciele Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Wdrożenie efektywnego modelu świadczenia usług

Przewidziano wprowadzenie modeli świadczenia usług poprawiających dostępność i jakość usług dla pacjentów z chorobami przewlekłymi, takimi jak cukrzyca, nadciśnienie, zaburzenia

rytmu serca i niewydolność serca. Planuje się utworzenie łącznie 12 zespołów multidyscyplinarnych specjalistów, w skład których wchodzić będą lekarze rodzinni, pielęgniarki, fizjoterapeuci, kar-

diolodzy i endokrynolodzy – 9 zespołów w Centralnej Przychodni Rejonu Wileńskiego, które będą świadczyć usługi co najmniej 150 pacjentom oraz 3 zespoły w Przychodni w Niemenczynie Rejonu Wileńskiego, które będą obsługiwać 50 pacjentów. Dodatkowo dla wszystkich członków zespołu zostaną zorganizowane szkolenia doskonalenia zawodowego. Zakupiony zostanie także niezbędny sprzęt medyczny: elektrokardiograf, codzienne rejestratory EKG,

ciśnieniomierze i analizator składu ciała.

Zarządzanie przepływem pacjentów

Będą wdrażane działania zapewniające świadczenie usług opieki zdrowotnej w oparciu o zasadę „zielonego korytarza”, co umożliwi pacjentom szybsze uzyskanie niezbędnych usług.

Koordinacja działalności Centrum Zdrowia

Planowane jest opracowanie i wdrożenie algorytmu koordynacji działalności Centrum Zdrowia Rejonu Wileńskiego, który miałby pomóc w zapewnieniu sprawnego funkcjonowania centrum.

W projekcie weźmie udział Centralna Przychodnia Rejonu Wileńskiego oraz Przychodnia w Niemenczynie. Administracja Samorządu ma obowiązek przygotować plan realizacji projektu, podpisać umowę partnerską z placówkami opieki zdrowotnej i w razie potrzeby przeznaczyć środki na nieprzewidziane wydatki.

Projekt jest finansowany ze środków Unii Europejskiej, jego wartość wynosi 835 867 euro. Realizacja wszystkich działań planowana jest w ciągu 36 miesięcy.

80 lat temu urodziła się wileńska fotografka Bronisława Kondratowicz

80 lat temu urodziła się znana wileńska fotografka Bronisława Kondratowicz. Jej fotografie stanowiły wizualną kronikę najważniejszych wydarzeń Polaków na Litwie.

Bronisława Kondratowicz urodziła się 15 października 1944 r. we wsi Małe Kabiszki w rejonie wileńskim. Uczyła się w szkole średniej w pobliskim Niemenczynie. Po szkole kontynuowała naukę w szkole zawodowej, gdzie zdobyła zawód fotografa.

W latach 1967-1992 pracowała dla litewskiej agencji prasowej ELTA. Jednocześnie współpracowała z polską prasą na Litwie, m.in. dziennikiem „Czerwony Sztandar” (obecnym „Kurierem Wileńskim”), „Tygodnikiem Wileńszczyzny”.

Dorobek fotograficzny Bronisławy Kondratowicz był wielokrotnie prezentowany na wystawach na Litwie i w Polsce. Jej pierwsza wystawa autorska odbyła się w 1979 roku w redakcji „Czerwonego Sztandaru”. A ostatnią dużą prezentacją zdjęć Bronisławy Kondratowicz, za jej życia, była wystawa w lutym 2011 roku z okazji obchodów 10-lecia Domu Kultury Polskiej w Wilnie, zorganizowana wspólnie z innymi wileńskimi fotografami. Jej zdjęcia posłużyły także jako ilustracje książek wydanych na Litwie i w Polsce.

Zmarła po ciężkiej chorobie 13 listopada 2011 roku. Została pochowana na cmentarzu w Niemenczynie.

W styczniu 2013 roku w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbyła się wystawa fotograficzna pamięci Bronisławy Kondratowicz, zatytułowana „Jesteśmy, by pamiętać”.

W stolicy

W stolicy jest ponad 2 tys. potencjalnych schronów

Samorząd m. Wilna zidentyfikował ponad 2 000 piwnic, garaży podziemnych i innych budowli, które mogłyby pełnić funkcje schronów. Do końca roku planowana jest ocena wszystkich potencjalnych pomieszczeń i przedstawienie zaleceń dotyczących ich ulepszeń. Fundusze na poprawę odporności budowli oznaczonych znakiem „Schron” będą mogły być przyznane z Programu Wzmocnienia i Rozwoju Bezpieczeństwa Cywilnego.

Schrony to miejsca krótkoterminowego pobytu zaprojektowane w celu ochrony ludności przed odłamkami lub falami uderzeniowymi podczas ataku powietrznego. Stołeczny samorząd dąży do rozszerzenia sieci schronów, by wszyscy mieszkańcy Wilna mieli tymczasową ochronę w pobliżu swoich domów, miejsc pracy, placówek oświatowych. Sporządzono już listę 2 185 potencjalnych schronów, rejestrowane są wykryte w nich niedociągnięcia, opracowywane są też zalecenia dotyczące ich usunięcia.

Wilno idzie za przykładem Finlandii, która rozbudowuje swoją sieć schronów od prawie 80 lat. Ich schrony mają wysoki standard, a większość z nich mieści się w piwnicach i podziemnych parkingach.

Przeprowadzono już oceny pierwszych 190 potencjalnych schronów. Kryteria oceny zostały opracowane w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, Departamentem Ochrony Przeciwpożarowej i Ratownictwa oraz Litewskim Związkiem Ar-

chitektów. Oceniający biorą pod uwagę m. in. liczbę wejść/wyjść, rozmiar okien, środki pierwszej pomocy, instalację elektryczną, bezpieczeństwo przeciwpożarowe, systemy dostaw wody pitnej i urządzenia sanitarne, wentylację, ogrzewanie oraz zajętość pomieszczenia (liczbę przedmiotów w nim).

By pomieszczenie mogło być krótkoterminowo wykorzystywane jako schron o niższej odporności, powinno spełniać trzy kryteria: powinno mieć konstrukcje monolityczne, żelbetowe lub murowane, znajdować się w podziemnej części budynku oraz być wyposażone w system wentylacji i środki przeciwpożarowe.

Najwięcej schronów można urządzić w piwnicach domów mieszkalnych – stanowią one 55,8 proc. potencjalnych schronów. Pozostałe ewentualne schrony to garaże, parkingi podziemne, tunele dla pieszych.

74 proc. wszystkich skontrolowanych schronów są obecnie w dobrym stanie, wolne od odpadów czy materiałów budowlanych. Wszystkie skontrolowane

do tej pory pomieszczenia spełniają minimalne wymagania.

W celu dostosowania schronów do dłuższego w nich przebywania przy ocenionych pomieszczeniach umieszczone zostaną zalecenia dotyczące ich udoskonalenia. Jednym z najczęstszych odnotowywanych braków jest brak drugiego wyjścia. W niektórych schronach jest możliwość zapewnienia wyjść awaryjnych przez inne klatki schodowe lub pomieszczenia techniczne.

Oprócz tego w 36 proc. pomieszczeń rozstaw ścian nośnych jest większy niż 3 metry, co wymagałoby dodatkowych umocowań w celu zmniejszenia prawdopodobieństwa zaważenia.

No i większość potencjalnych schronów musiałaby zostać dostosowana do potrzeb osób o ograniczonej sprawności ruchowej. Do końca roku planowane jest zebranie informacji na temat stanu wszystkich potencjalnych schronów. Obiekty, które zostały skontrolowane i spełniają kryteria, już teraz oznaczane są znakiem „Schron”.

euro za pierwsze wykroczenie i do 600 euro – za kolejne wykroczenia. Malowidło zostanie usunięte.

Polityka miasta dotycząca mu-

rali jest konsekwentnie realizowana – w ciągu ostatnich dwóch miesięcy zatrzymano 4 naruszcycieli, w tym – jednego nieletniego.

Dla osób chętnych tworzenia sztuki na murach Wilno było i pozostanie otwarte. Mury miasta zdobi wiele artystycznych murali przedstawiających wydarzenia ważne dla Wilna i Litwy.

Chętni realizacji kreatywnych projektów na ścianach w Wilnie, mogą się zwracać do samorządu

z wnioskiem o pozwolenie na malowanie na budynkach lub obiektach infrastruktury.

Ubiegający się o dofinansowanie artyści mogą wziąć udział w corocznym programie sponsoringu sztuki „Kurių Vilnių” („Tworzę Wilno”). Program realizowany jest od kilku lat i każdego roku coraz więcej przestrzeni w mieście dekorowanych jest różnymi dziełami sztuki. Miasto przeznaczą na program 350 tys. euro, a wartość pojedynczego projektu może sięgać nawet 70 tys. euro.

Projekty sztuki ulicznej można było również zgłaszać do corocznego programu „Dalyvauk! Vilnius” („Weź udział! Wilno”). Obecnie trwa głosowanie. W ubiegłym roku na realizację pomysłów zaproponowanych przez mieszkańców Wilna przeznaczono około pół mln euro, a w tym roku kwota ta została podwojona.

§ Zapytaj, nie zblądzisz!

Porady prawne

• Jakie problemy zdrowotne może spowodować praca bez odpoczynku?

Lato to najpopularniejszy czas na odpoczynek, badania pokazują jednak, że jedna na siedem osób na Litwie i Łotwie minionego lata zamierzała pracować. Podobne plany miał co dziesiąty Estończyk. Eksperti podkreślają, że praca bez odpoczynku to prosta droga do emocjonalnych i fizycznych problemów zdrowotnych. Osoba pracująca potrzebuje co najmniej 2-3 tygodni, by dobrze wypocząć.

Według badania, 15 proc. mieszkańców Litwy, 14 proc. mieszkańców Łotwy i 9 proc. mieszkańców Estonii planowało minionego lata pracować bez urlopu. Warto zauważyć, że więcej mężczyzn niż kobiet zamierzało zrezygnować z wakacji. Na Litwie jedna piąta osób w wieku 20-24 lat zamierzało zrezygnować z wakacji w okresie letnim. W porównaniu do innych miast kraju najczęściej na pracę bez urlopu tego lata decydowali się mieszkańcy Klaipėdy. Trend ten wykazało reprezentatywne badanie mieszkańców krajów bałtyckich przeprowadzone przez „NielsenIQ” dla firmy ubezpieczeniowej Gjensidige.

„Praca bez urlopu może przynieść więcej szkody niż pożytku. W firmie tworzymy warunki, które pomagają naszym pracownikom harmonijnie łączyć czas pracy i odpoczynku. Zauważyliśmy, że koledzy nie biorą już całego urlopu wyłącznie latem. Popularne jest wyjeżdżanie na wakacje w kwietniu, maju, wrześniu, kiedy w ciepłych krajach można już poczuć lato i zaoszczędzić pieniądze, bo aktywny sezon jeszcze się nie rozpoczął lub już się skończył. Pomaga to bardzo w przypadku większych zespołów zapewnić płynną pracę latem” – mówi Rasa Rakštelienė, dyrektorki ds. zasobów ludzkich na kraje bałtyckie w firmie ubezpieczeniowej „Gjensidige”.

Według ekspertki, pracownicy firmy co pięć lat otrzymują jeden dodatkowy dzień urlopu, pięć dni ferii zimowych, dzień wolny z okazji urodzin oraz dzień dla siebie.

„Dodatkowe dni wolne pomagają pracownikom wydłużać długie weekendy, a tym samym – częściej urlopować. Kultura elastycznego czasu pracy daje ludziom możliwość pracy nad morzem czy w swoich domach letniskowych, gdzie po pracy nadal mogą cieszyć się przyrodą i odpoczywać. W ten sposób ludzie równoważą pracę i czas wolny i czują się energiczni przez cały rok” – mówi Rakštelienė.

Aurelija Vaitkevičienė, lekarz psychiatra z kliniki „InMedica”, negatywnie ocenia decyzję pracowników, by nie brać urlopu.

„Zawsze należy zidentyfikować powody, dla których ludzie decydują się na pracę bez urlopu: czy jest to chęć zarobienia większych pieniędzy, niezdolność radzenia sobie z zadaniami w terminie, a może po prostu kompleks niższości, kiedy to osoba czuje, że jest ważna o tyle, o ile jest zdolna do zdobycia i utrzymania pracy” – mówi lekarz psychiatra. Jak twierdzi, pracodawcy powinni być zawsze zainteresowani dobrym wypoczynkiem pracownika, jeżeli bowiem osoba pracująca nie umie odpoczywać, nie będzie umiała też pracować.

Nad brzegiem Wilii w Wilnie powstanie nowoczesna baza wioślarska

Terytorium za parkiem w Tuskulanach nad Wilią w stołecznej dzielnicy Żyrmuny, gdzie obecnie stoją nieużywane hangary, pracownie i magazyny, już wkrótce zmieni się nie do poznania. Zwycięzcy konkursu architektonicznego – studio architektoniczne „Aketuri” – sporządziło propozycje projektowe nowej bazy wioślarskiej. Propozycje te zostaną zaprezentowane podczas otwartego zdalnego spotkania 28 października o godz. 17.00.

Na zalesionym obszarze nad Wilią w pobliżu ul. Žirmūnų planowana jest przestrzeń sportowa i edukacji nieformalnej. W głównym trzypiętrowym budynku bazy wioślarskiej urządzone zostaną: wielofunkcyjna sala sportowa, basen wioślarski, siłownia, sale wioślarskie i gimnastyczne, szatnie, sala konferencyjna, pomieszczenia administracyjne i wypoczynkowe dla sportowców. Obiekt ma być przystosowany do uprawiania sportów zespołowych, gimnastyki i fitness. Wielofunkcyjna hala sportowa będzie wykorzystywana do gry w koszykówkę, siatkówkę halową, badminton, halową piłkę nożną, piłkę ręczną i tenisa halowego.

Obok głównego budynku planowana jest wiata dla łodzi wiosłowych z magazynem i warsztatami oraz parking dla samochodów. Nabrzeże naprzeciwko kompleksu budynków ze strefami rekreacyjnymi połączy ścieżki prawego brzegu Wilii i będzie dostępne dla wszystkich mieszkańców. Baza wioślarska będzie się mieściła na terytorium o powierzchni 1,5 ha. Wykorzystana zostanie naturalna topografia terenu z zachowaniem jego zalesionego charakteru. Północna część działki z dojrzałymi drzewami pozostanie niezabudowana. Kompleks wioślarski orientowany jest wokół stawu, które stanie się małą przystanią dla kutrów i katamaranów, które powinny towarzyszyć wioślarzom. Planowane jest jedno stanowisko pontonowe dla ośmiu kutrów oraz dwa stanowiska pontonowe przed budynkiem do wodowania łodzi.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 17 października	Piątek 18 października	Sobota 19 października	Niedziela 20 października	Poniedziałek 21 października	Wtorek 22 października	Środa 23 października
11°C	11°C	11°C	11°C	12°C	13°C	13°C
1°C	2°C	3°C	2°C	3°C	6°C	5°C
Księżyc: X 18 		X 24 		XI 01 		XI 09
PEŁNIA		OSTATNIA KWADRA		NÓW		1 KWADRA

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 17 października Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem

Słońce: wsch. – 7.52, zach. – 18.14
Długość dnia – 10 godz. 22 min.

Andrzeja, Ignacego, Lucjana, Magdaleny, Piotra, Rudolfa, Wiktora

Piątek, 18 października Światowy Dzień Menopauzy i Andropauzy

Słońce: wsch. – 7.54, zach. – 18.12
Długość dnia – 10 godz. 18 min.

Bratomila, Juliana, Łukasza, Remigiusza, Siemowita

Sobota, 19 października

Słońce: wsch. – 7.56, zach. – 18.10
Długość dnia – 10 godz. 13 min.

Filipa, Jana, Laury, Pawła, Piotra

Niedziela, 20 października Światowy Dzień Statystyki Europejski Dzień Seniora

Słońce: wsch. – 7.58, zach. – 18.07
Długość dnia – 10 godz. 09 min.
Aurory, Ireny, Jakuba, Jana, Kanteo, Witalisa

Poniedziałek, 21 października

Słońce: wsch. – 8.00, zach. – 18.05
Długość dnia – 10 godz. 05 min.

Celiny, Jakuba, Karola, Klementyny, Pelagiusza, Urszuli

Wtorek, 22 października

Słońce: wsch. – 8.02, zach. – 18.03
Długość dnia – 10 godz. 01 min.

Donata, Filipa, Jana, Józefiny, Kordiana, Marka, Pawła, Salomei

Środa, 23 października

Słońce: wsch. – 8.04, zach. – 18.01
Długość dnia – 9 godz. 57 min.

Bartłomieja, Edyty, Germana, Giedymina, Ignacego, Jana, Józefa, Marleny

w 1858, pierwsza osoba z ziem estońskich członek Akademii Sztuk Pięknych w Petersburgu, jedna z pierwszych kobiet (ur. 1824).

2012 – zmarł Przemysław Gintrowski, piosenkarz, bard, kompozytor (ur. 1951).

21 PAŹDZIERNIKA

1972 – urodził się Rimvydas Petrauskas, historyk, mediewista, prof. Uniwersytetu Wileńskiego, od 2020 – rektor, akademik.

1992 – w byłym gmachu KGB w Wilnie zostało otwarte Muzeum Ofiar Ludobójstwa (ob. Okupacji i Walki o Wolność).

– oficjalnie została otwarta progłoszenia radiowa „Znad Wilii”.

22 PAŹDZIERNIKA

1772 – zmarł w Krystynopolu (ob. Czerwonogród, Ukraina) Franciszek Salezy Potocki, wojewoda kijowski i wołyński, krójczy wielki koronny (ur. 1700). Na obrazie *Rejtan*, przedstawiony jako starzec w centrum obrazu.

23 PAŹDZIERNIKA

1872 – urodził się w Zapiszkach (ob. Paszeńki, Białoruś) Edward Słoński, poeta (*Ta, co nie zginęła, Wojenko, wojenko*), pisarz, legionista (zm. 1926); z zawodu dentysta.

– zmarł Theophile Gautier, francuski pisarz romantyczny (*Kapitan Fracasse*), prekursor parnasizmu (ur. 1811).

WL P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Trójramienny robodrygent poprowadził koncert w Dreźnie

Dreźnieńska Orkiestra Symfoniczna uczciła 25-lecie istnienia koncertem poprowadzonym przez najnowocześniejszego na świecie robotycznego dyrygenta.

Dyrektor artystyczny Sinfonikera, jak określa się orkiestrę, Markus Rindt podkreśla, że nie chodzi o zastąpienie człowieka, ale zagranie złożonej muzyki, czego tradycyjny dyrygent nie byłby w stanie technicznie zrobić.

Współpracować, nie konkurować

W tym przypadku trzy pomocne „dłonie” wyciąga MAiRA Pro S. To najnowocześniejszy robot stworzony przy współpracy Rindta z wydziałem Internetu Dotykowego Uniwersytetu Technicznego w Dreźnie. Naukowcy działający w tej placówce stawiają sobie za cel tworzenie takiej technologii, dzięki której ludzie mogą z robotami współpracować, a nie konkurować. Szef Sinfonikera pracował nad tym przedsięwzięciem od ponad dwudziestu lat.

Na pomysł wpadł tłumacząc jednemu z muzyków podczas próby, że nie jest w stanie wykonać kilku oddzielnych dla każdego ruchów, bo nie jest robotem.

Arcydzieło Półprzewodnika

Pierwszą część koncertu prowadzi dyrygent, a w drugiej do sali Hellerau wprowadzane są trzy

robotyczne ramiona wyposażone w świecące różnymi kolorami batuty, by zaznaczyć rytm. Zespół jest podzielony na trzy części, a każda odpowiada na własną pałeczkę, dzięki czemu powstają krzyżowe rytmy.

Kompozytor Andreas Gundlach skomponował utwór „Arcydzieło Półprzewodnika”, co jest zabawą słowną angielskiego połączenia w wyrazie „semiconductor”, gdzie samodzielnie „conductor” oznacza dyrygenta, a „semiconductor” to półprzewodnik stosowany przy budowie elektroniki. Utwór przygotowany do 16 muzyków dętych i czterech perkusistów, grających w mocno różniących się tempach.

Gundlach stwierdził w rozmowie z lokalnymi mediami, że techniczne możliwości robota MAiRA sprawiły, że muzyka brzmi gładko „jakby pochodził z jednego źródła”. Szkolenie elektronicznego dyrygenta trwało dwa lata, a Rindt pokazywał ruchy, jakby uczył człowieka. Z czasem robot pracował z coraz większą złożonością.

Każde „ramię” ma siedem stawów, co pozwala poruszać się i rozciągać we wszystkich kierunkach. Ale jeśli rytm zaczyna być zbyt silny, uruchamia się mechanizm bezpieczeństwa, zapobiegający uszkodzeniu.

„The Guardian” przypomina, że nie jest to pierwszy robot dyrygujący, ale prawdopodobnie najbardziej zaawansowany technicznie. W 2008 roku automat z batutą dyrygował Orkiestrą Symfoniczną Detroit. Dziewięć lat później włoski tenor Andrea Bocelli wspólnie z Orkiestrą Filharmoniczną Lukki wystąpili w Pizie z robotem YuMi. W Korei Południowej w lipcu 2023 roku robot-android stanął na podium dyrygenta w Narodowym Teatrze Korei w Seulu.

TVP Info

ŚMIECH NA ZDROWIE

Spotyka się trzech emerytów i opowiadają jak żyją.

Zdzisiek. Chłopaki ja śpię jak kamień całą noc. Wstaję o 6, o 7 idę siku i ... nie mogę. Chodzę do urologa.

Franek. Ja też śpię twardo całą noc. Wstaję o 6, o 7 sikam jak koń. Żadnych problemów. O 8 mam problem z dwójką. Chodzę do proktologa.

Henryk. Ja też śpię kamieniem całą noc. O 7 sikam bez problemu, o 8 dwójeczka, tylko budzę się po 9...

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

- Mamo, zakochałem się.

- Jak wygląda? Jak ma na imię? Umie gotować? Jest z dobrej rodziny? Czym się zajmuje? Jaką szkołę skończyła? Czemu mówisz mi dopiero teraz? Kiedy się umówiliście? Przyrowadzisz ją? Czy to na poważnie?

- ... tato, zakochałem się.

- W dziewczynie?

- Tak.

- Dobrze.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

- Dlaczego kobieta ma mniejsze stopy?

- Żeby miała bliżej do zlewu.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Mały Jasio ogląda z ojcem telewizję. Nagle pojawia się plansza „Film tylko dla dorosłych”

- Tatusiu - pyta Jasio - dlaczego tego filmu nie mogą oglądać dzieci?
- Siedz cicho! Zaraz zobaczysz.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Nauczycielka pyta Jasia:

- Jasiu dlaczego twoje wypracowanie jest bezbłędne?

- Bo akurat wtedy taty nie było w domu.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Do właściciela domku z ogródkiem przybiega rozpromieniony sąsiad.

- Czy możesz pożyczyć mi dwa wiadra wody?

- Oczywiście, ale przecież ty masz własną studnię!

- Tak oczywiście ale do niej wpadła teściowa i woda sięga jej tylko do brody...

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Jasiu szepta tacie na ucho:

- Jak dasz mi dziesięć złotych, to powiem ci, co mówi mamie pan listonosz jak jesteś w pracy.

Ojciec wyjmując banknot i daje synowi.

- I co, Jasiu? Co mówi?

- Mówi: - „Dzień dobry. Poczta dla pani”.

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Żona żali się mężowi:

- Wcale o mnie nie myślisz! Ciągłe tylko sport i sport. Nawet nie pamiętasz kiedy jest rocznica naszego ślubu.

- Ależ pamiętam, kochanie. To było tego samego dnia, gdy Małysz wygrał Turniej Czterech Skoczni...

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

Żona mówi do męża:

- Zaproś mnie gdzieś na walentynki.

- Nie zadaję się z mężatkami.

- Jestem twoją żoną!

- Nie robię żadnych wyjątków!

◆◆ ◆◆ ◆◆ ◆◆

- Rząd nam załatwił, że niedługo paliwo będzie po 1 euro.

- To super...

- Ale za pół litra.

9 771648 531003